

Behandeling Multi Systeem Therapie Substance Abuse (MST-SA)[®]

■ Voor wie?

Een MST-behandeling is bestemd voor jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar die vanwege ernstig grensoverschrijdend gedrag (dreigen) uit huis geplaatst (te) worden in een justitiële jeugdinrichting. Een deel van deze jongeren heeft te maken met verslavingsproblemen. MST-SA richt zich speciaal op deze jongeren.

■ Wat is MST

Multi Systeem Therapie is een intensieve vorm van behandeling waarbij een MST-therapeut een gezin meerdere malen per week thuis bezoekt en 24 uur per dag bereikbaar is. Daarnaast zijn er contacten met bijvoorbeeld de leerkracht of werkgever. De behandeling duurt maximaal 5 maanden.

Het centrale uitgangspunt van MST is dat het problematische gedrag van het kind meerdere oorzaken tegelijk heeft: kenmerken van het kind zelf, het gezin, de vriendengroep, de school en de buurt. De aanpak van het probleemgedrag bestaat uit het verminderen van de risicofactoren en het versterken van de beschermende factoren in alle leefsystemen waarin het kind verkeert.

■ MST-Substance Abuse bij middelenmisbruik

MST-SA is een specialisatie van MST. De afkorting SA staat voor "substance abuse": MST-SA is ontwikkeld en toegesneden op de behandeling van jongeren met verslavingsproblemen/ middelenmisbruik. MST-SA wordt net als MST uitgevoerd in de natuurlijke leefomgeving van de jongere. De intensieve behandeling is gericht op de factoren die het middelengebruik veroorzaken.

De therapeuten in een MST Substance Abuse-team hebben extra kennis en ervaring op het gebied van middelenmisbruik en verslavingsbehandeling en richten zich volledig op jongeren met verslavingsproblemen.

■ Hoe werkt een MST-behandeling bij middelenmisbruik?

De behandeling begint met het uitzoeken wat het gebruik bij de jongere veroorzaakt, welke prikkels (consequenties) hem/haar helpen om niet te gebruiken en welke consequenties niet helpen.

Als helder is geworden welke consequenties werken om het gebruik te verminderen, worden deze effectieve interventies door de ouders ingezet. De therapeut neemt dit niet over maar staat naast het gezin. De MST-therapeut helpt de ouders om zelf de leiding te nemen in:

- Het in de gaten houden van het middelengebruik door hun kind.
- Het in de gaten houden waar het kind is en hoort te zijn.
- Het opleggen van regels aan hun kind: consequent toepassen van krachtige prikkels die het kind helpen om clean te blijven.
- Het werken met een beloningssysteem met punten en te behalen niveaus.

- Minder conflict in het gezin als effectieve interventie (als conflict het middelengebruik aanwakkert).
- Betrokkenheid en het volhouden/volharderen in de aanpak door de ouders.

De MST-therapeut helpt de ouders om zelf de leiding te nemen

Het gezin zal daardoor beter gaan functioneren.

De MST-therapeut werkt samen met de ouders om de jongere te helpen het contact met vrienden/leeftijdgenoten die drugs gebruiken te verminderen. Zij helpen de jongere om:

- Andere vrienden te vinden, die een positieve invloed hebben op de jongere.
- Activiteiten te ondernemen met leeftijdgenoten die geen drugs/alcohol gebruiken.
- Minder tijd door te brengen met jongeren die wel drugs/alcohol gebruiken.
- Tijd aan positieve activiteiten te besteden, ter vervanging van de negatieve tijdsinvulling.

Verder leert de MST-therapeut aan de ouders, hoe zij hun kind leren om nee te zeggen tegen verleidingen en hoe zij aangeboden middelen kunnen weigeren.

De MST-therapeut zorgt met de ouders voor:

- Vergroting van de oplettendheid van de school.
- Dat er waar nodig wordt samengewerkt met andere instanties.

■ Effectieve interventies en de behandelprincipes van MST

De interventies in een MST-behandeling zijn gebaseerd op een heel scala aan methodieken: gezinstherapie, relatietherapie, oudertraining, individuele therapie met een ouder, ontwikkelen van steunend netwerk voor ouders, vaardigheidstraining aan de jongere, organiseren van een psychisch consult, assesment en behandeling van middelengebruik, assesment van vrienden en vrije tijd van de jongere en het ontwikkelen van pro-sociale alternatieven, consulteren van leraren of werkgevers, observeren van de jongere op school, coördineren van activiteiten tussen gezin, school, justitie en andere instellingen. MST tracht zoveel mogelijk gebruik te maken van evidence based interventies zoals die zijn ontwikkeld in de (cognitieve) gedragstherapie en de strategische en structurele gezinstherapie.

Alle interventies moeten voldoen aan de volgende negen principes:

1. Het belangrijkste doel van assesment is inzicht te krijgen in de samenhang (de "fit") tussen de bepaalde problemen en hun bredere systemische context.
2. Therapeutische contacten benadrukken het positieve en gebruiken de krachten in de verschillende systemen als hefboomen voor verandering.
3. De interventies versterken verantwoordelijk gedrag van ouders en jongere en verminderen onverantwoordelijk gedrag van gezinsleden.
4. De interventies zijn gericht op het hier en nu, op concrete actie en hebben betrekking op specifieke en helder omschreven problemen.
5. De interventies zijn gericht op gedragsreeksen (interacties) binnen en tussen de diverse systemen.
6. De interventies passen bij het ontwikkelingsniveau en de ontwikkelingsbehoeften van de jongere.
7. De interventies vereisen een voortdurende (dagelijkse of wekelijkse) inspanning van de gezinsleden.
8. De effectiviteit van interventies wordt voortdurend geëvalueerd vanuit verschillende perspectieven en de therapeut neemt verantwoordelijkheid om belemmeringen voor succes weg te nemen.
9. De interventies zijn gericht op generalisatie en handhaving van de ingezette veranderingen door 'empowering' (competentievergroting) van de ouders of verzorgenden om in de behoeften van de gezinsleden in de diverse systemische contexten te kunnen voorzien.

■ Door kwaliteitssysteem MST gaat ieder gezin iedere week met het best mogelijke plan aan de slag

Intensieve training, supervisie en voortdurende feedback aan de MST-therapeuten door MST-supervisoren en MST-experts zijn de hoeksteen van het MST model. Door dit ingebouwde kwaliteitssysteem worden de MST-behandelprincipes gevolgd en worden steeds de juiste interventies ingezet, waardoor ieder gezin iedere week met het best mogelijke plan aan de slag gaat.

■ Wetenschappelijk onderbouwde behandeling

Om de MST-therapeut direct aan te kunnen sturen op zijn/haar werk samen met de opvoeders, worden de opvoeders maandelijks gebeld door een onafhankelijk bureau met vragen over de MST-behandeling. Dit bureau belt de opvoeders ook nog driemaal na afsluiting van de MST-behandeling: na een half jaar, na één jaar en na twee jaar. Daarnaast vragen we opvoeders en jongeren aan het begin, aan het einde en na de behandeling om enkele vragenlijsten in te vullen om te kunnen volgen of de behandeling effectief is, om deze tussentijds bij te kun-

nen stellen en om nieuwe behandelvormen hieraan toe te kunnen voegen. De gegevens worden geanonimiseerd verwerkt.

■ MST is bewezen effectief met uitstekende resultaten!

MST-SA is ontwikkeld in de Verenigde Staten en is, net als MST, bewezen effectief. In slechts 5 maanden bereiken gezinnen goede behandelresultaten.

- Afname van het middelengebruik.
- Afname van delicten om in middelenbehoefte te voorzien.
- De jongere gaat weer naar school of heeft werk.
- De jongere woont thuis (uithuisplaatsing is voorkomen).

Deze resultaten zijn blijvend: de verbetering is duurzaam. De gemeten behandelresultaten houden stand na het einde van de MST-behandeling. MST is erkend als effectieve interventie door het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) en het ministerie van Veiligheid en Justitie (V&J).

■ Gemeente betaalt de behandeling

De gemeente betaalt de behandeling voor jongeren tot 18 jaar. De Viersprong controleert na aanmelding of zij een contract heeft met de gemeente waar de ouder met gezag woont. Vanaf 18 jaar wordt behandeling vergoed uit het basispakket van de zorgverzekering.

■ Rechten en plichten

De rechten en plichten van de cliënt zijn te vinden in onze leveringsvoorwaarden, te vinden op de website van de Viersprong. Indien het gezin in behandeling komt, worden deze tevens beschreven in de behandelingsovereenkomst.

■ Meer informatie of aanmelden voor een MST-behandeling?

Contactpersoon voor overleg of aanmelding is Natalie Bout, supervisor van het MST Substance Abuse team in West-Brabant. Zij is telefonisch bereikbaar via 06-50 60 29 44.

Nadat u telefonisch contact hebt gehad kunt u het aanmeldformulier invullen dat u vindt op de website van de Viersprong. Geeft u daarin aan met wie u hebt gesproken. We vragen in het formulier o.a. om een verwijsbrief van een huisarts, medisch specialist, jeugdarts of een beschikking van de gemeente. Zodra wij de schriftelijke aanmelding hebben ontvangen, onderzoekt de Viersprong welke behandeling het meest passend is. Soms zijn hiervoor nog een intakegesprek en aanvullende diagnostiek nodig. Als duidelijk is welke therapie het best past, proberen wij die zo spoedig mogelijk te beginnen. Lukt dat niet binnen enkele weken, dan denkt de Viersprong actief mee om de tussenliggende periode zo effectief mogelijk te overbruggen. We controleren na aanmelding eerst of we een contract hebben met de gemeente waar de ouder met gezag woont, voor de soort zorg die wordt gevraagd. We nemen vervolgens contact op met de contactpersoon bij de gemeente om de aanmelding te melden of beschikking aan te vragen.